

SIRI KOLU

VILLITALO
taistelee

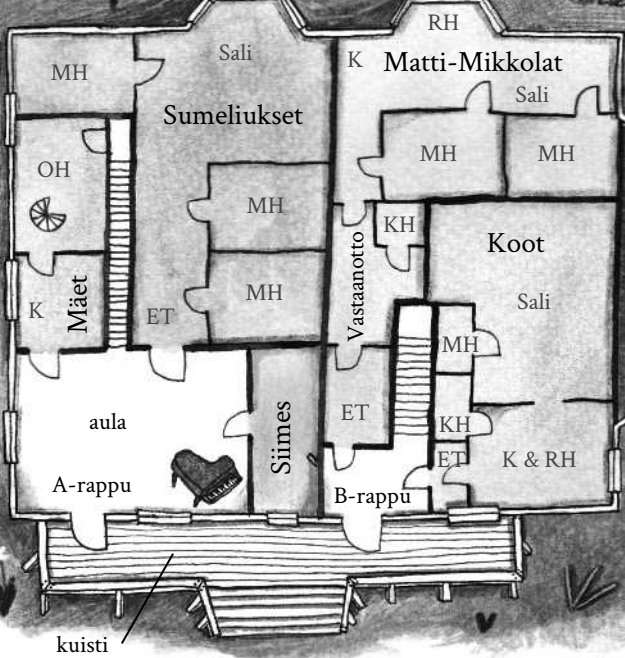
KUVITUS
JOHANNA LUMME

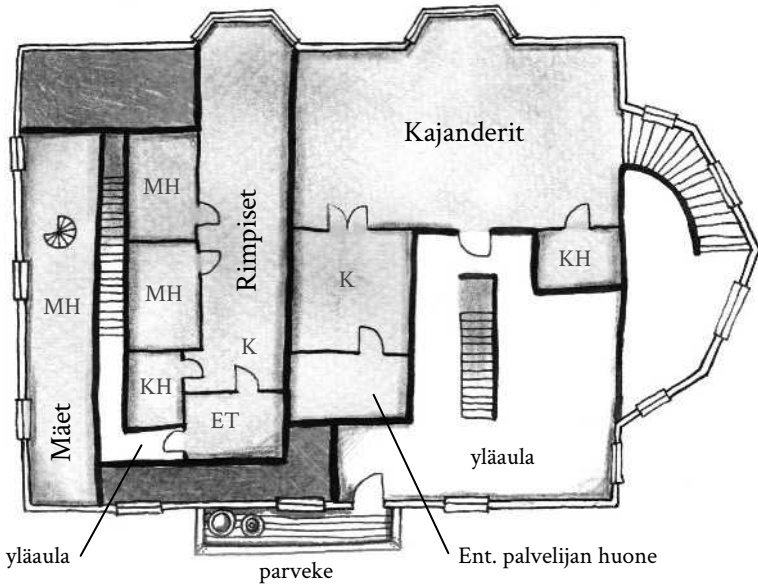
Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

RAPINALINNA

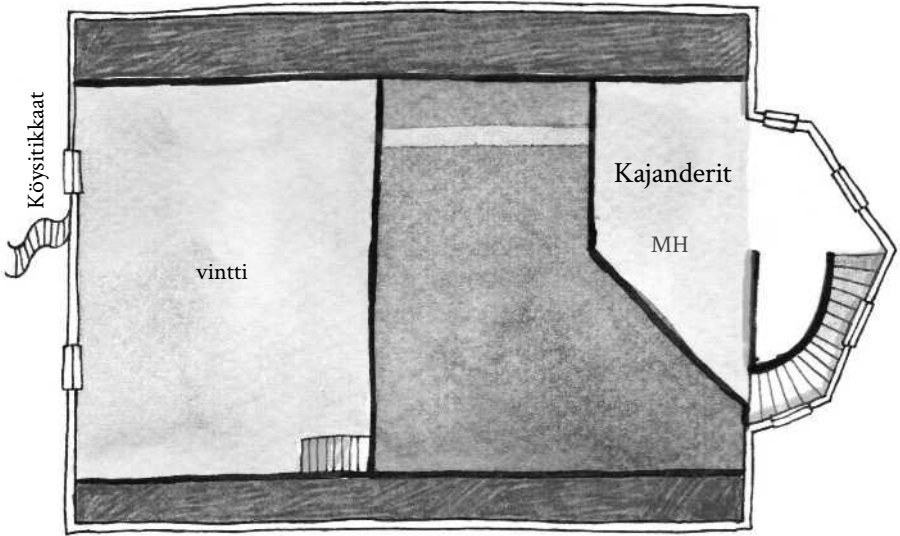
1. kerros

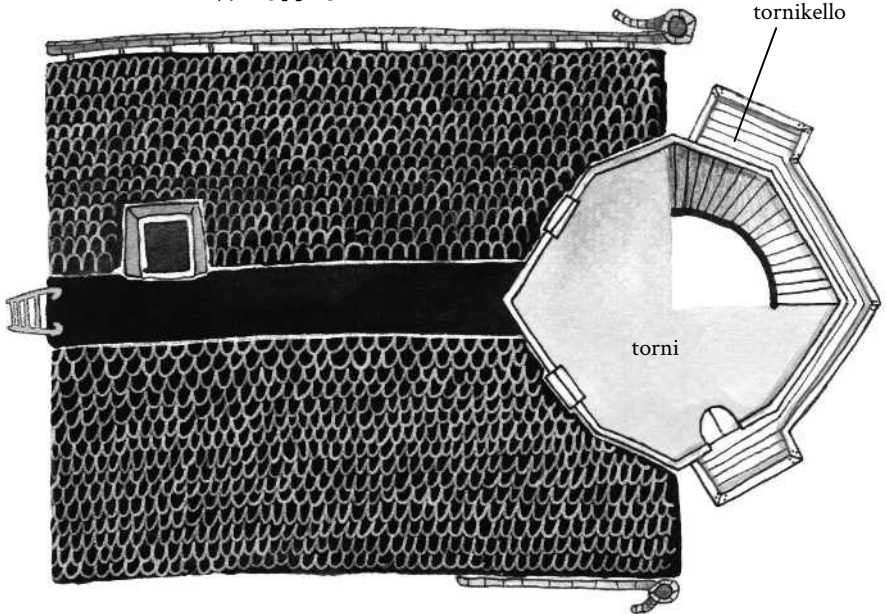
2. kerros

3. kerros

4. kerros

Kirjailija kiittää rahoituksesta
Taiteen edistämiskeskusta.

Teksti © Siri Kolu ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2021
Kuvat © Johanna Lumme ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2021
Graafinen suunnittelu: Johanna Junkala

ISBN 978-951-1-37953-9

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

1. KOHTI TUNTEMATONTA

– Meri, minä sanoin. – Ihan oikea meri!

Olin kiivennyt Rapinalinnan torniin nähdäkseni mahdollisimman kauas.

En ollut koskaan nähnyt merta, ainakaan tällaista merta, meren ulappaa. Rannikko katosi näkyvistä ja tuuli alkoi kunnolla tarttua villitalojen torneihin ja keinuttaa laivoiksi muuttuneita kotejamme. Keltainen talomme oli vähitellen uinut valkoisen talon rinnalle, joka oli alkanut johtaa joukkoa. Edessä näkyi vain sinisenharmaata merta ja takanamme viisi muuta villitaloa, jotka uivat vanavedessämme.

– Olen aina halunnut laivalle, Kajo sanoi vierestäni.
– Olen ajatellut aina, että se olisi seikkailujen seikkailu. Nyökkäsin ystävälleni. Hänen perheessään, kuten minunkin perheessäni, kaikenlaiset risteilyt ja merimatkat naapurimaihinkin olivat jääneet vain haaveeksi. Ja nyt olin

matkalla parhaiden kavereideni kanssa tuntemattomaan määränpäähän. Tämän paremmaksi seikkailu ei voinut enää tulla.

Merellä tuuli navakasti. Aalloilla oli vaahtopäitä. Aina välillä kun isompi aalto osui villitalon reunaan, se keinahti.

– Mutta tiedätkö, en ole tiennyt, että aallokko on näin - - eläväinen, Kajo jatkoi.

Vilkaisin Kajan naamaa ja huomasin, että hän näytti kelmeänvihreältä. Ruso vieressämme oli laittanut aurinkolasit päähänsä ja näytti nauttivan merituulen puhurista. Ero kaksosten välillä ei olisi voinut olla suurempi. Saattoiko olla niin, että mitään pelkäämätön Kajo, joka syöksyi päätä pahkaa jokaiseen seikkailuun ensimmäisenä, vähän pelkäsikin merta?

– Mennäänkö kuitenkin alas? sanoin Kajolle. Säälän hänen huonovointisuuttaan.

Kajo pusersi huulensa tiukasti yhteen ja pudisti päätään.

– En menettäisi sekuntiakaan tästä seikkailusta, en mistään hinnasta.

Ruso haki Kaarina Kajanderin laukusta paketin suolakeksejä ja toi sen Kajolle, joka vastaanotti keksit kiitollisen näköisenä.

– Mitähän ihmettä varten talot lähtivät kuljettamaan meitä merelle? Kajo pohti.

Kajo nakersi suolakeksiä ja näytti nyt paljon terveemmältä.

– Ehkä takaa-ajajat olivat taas lähestymässä, Ruso jatkoi ajatusta. – Yksi villitalo on vaikea piilottaa metsään, mutta seitsemän talon kätkeminen on ihan toivotonta.

– Totta. Me olemme ihan sirkus kaikkialla, minne olemmekin matkalla, minä nauroin ja vakavoiduin saman tien.

Minne olimmekaan matkalla? Rapinalinna, minne kuljetat meitä?

Vain hetki sitten olimme matkanneet Dunian villitalon, vaaleanpunaisen Hattaralinnan kanssa kohti rannikkoa. Meren rannalla olimme tavanneet viisi muuta villitaloa, jotka näyttivät odottaneen meitä. Ehdimme juhlia toisten talojen tapaamista vain hetken, kun villitalolauma suuntasikin merelle.

Ensimmäiset minuutit merellä olivat olleet melkoisen sekasortoiset. Isä oli talonmiehenä juossut jokaisessa asunnossa tarkistamassa, vuosiko vettä jonnekin. Mutta ei tilkkaakaan. Rapinalinna oli täysin vesitiivis. Jossain sen koneiston asetuksissa oli kohta, jossa villitalo saattoi loksautella itsestään purjehduskelpoisen. Villitalo oli jälleen kerran onnistunut hämmästyttämään meidät.

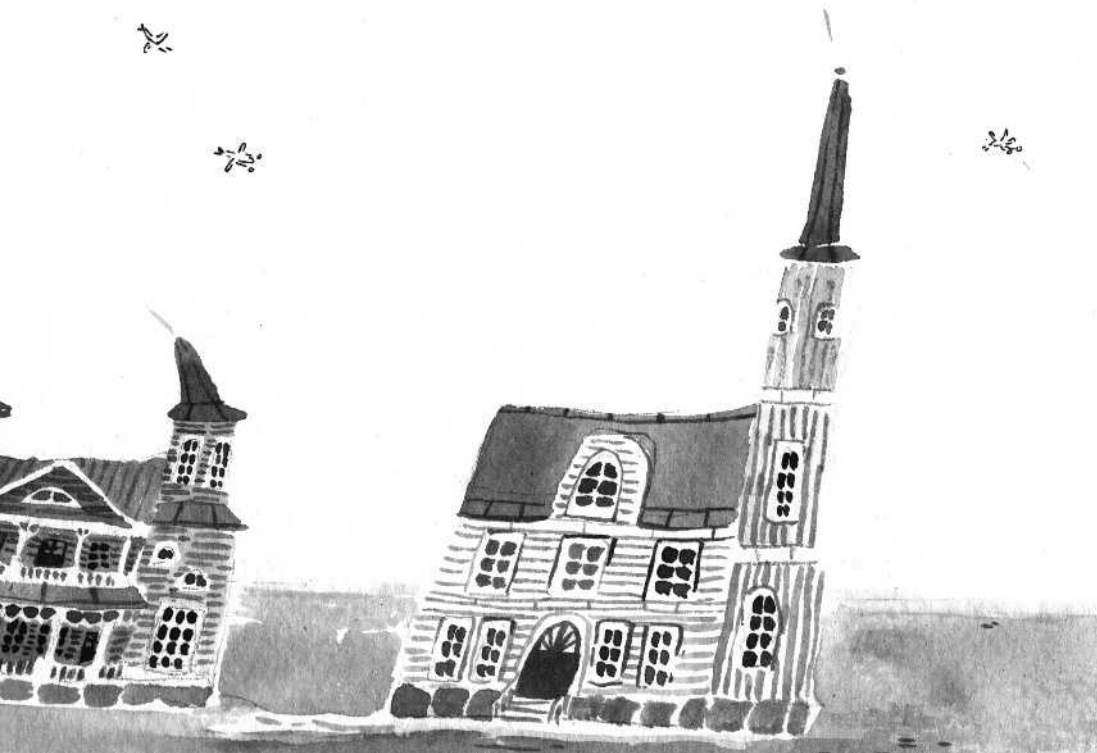
Hätkähdimme kun tornin portaista kuului ryminää.

– Tämä teidän pitää nähdä, Harto sanoi ja nousi viimeiset portaat läähättäen. – Dunia on saanut Hattaralinnan verkot kiinnitettyä taas meidän kattoon. Dunialla on jotain asiaa. Hän tulee tänne verkkoa pitkin.

– Avomerellä? Kajo sanoi ja kalpeni taas. – Täällä tuulee ihan vimmatusti!

Syöksyimme tornin sivusta kattotikkaille ja siitä katolle, mistä oli paras näköala Hattaralintaan. Autoimme toisemme katonharjalle. Tunsimme ylhäällä istuessamme, miten meri meitä heitti.

Seikkailu oli taas kiihdyttänyt vauhtia.

2. TIEDONVAIHTOHOMMIA

Vaaleanpunainen villitalo ui ihan Rapinalinnan tuntumassa. Talojen kattojen väliin oli köysihaoilla kiinnitetty verkko, joka kallisteli ja huojui talojen purjehtiessa eteenpäin. Hattaralinnan katolla oli Dunian tuttu hahmo. Merituuli puhalsi hänen pitkät hiuksensa tummaksi sädekehäksi. Dunia huusi meille jotain, mutta sen verran tuuli, ettei siitä saanut selvää.

– Eihän tätä voi katsoa, sanoi Ruso lähinnä uteliaasti, muttei näyttänyt siltä että aikoisi katsoa poispäin. Jatkuva seikkaileminen oli muuttanut meitä kaikkia.

Emme saaneet olla rauhassa katolla kauaakaan. Ensin tuli laivuri Kajander puolisoineen.

– Teillä villitaloratsastajilla on joku uhkarohkeusvietti, Kaarina Kajander sanoi ja lainasi minulle kiikareita. – Sieltä sitä tullaan, vaikka aallot on ihan vaahtopäinä.

Hetken päästä saapui isä, joka toi meille sylyksellisen pelastusliivejä.

– Kukaan ei oleskele täällä katolla ilman liivejä, hän sanoi. – Talonmiehen antama sääntö. Ei neuvottelumahdollisuutta.

Olin puolustautumassa, mutta hän keskeytti minut.

– Ihan turha sanoa, ettei kukaan teistä mene ystäväänne vastaan verkoille. Menette kuitenkin.

Aloin nauraa. Isä tunsu minut hyvin. Tietenkin auttaisimme kaveriamme.

Isä vahti haukkana, että me kaikki neljä laitoimme pelastusliivit päälle. Kajandereilla oli jo päällään meren kauhduttamat liivinsä.

– Ja nämä te kiepautatte tuon hurjapään päälle, kun hän selviää tänne asti, isä jupisi ja heilutti viimeisiä pelastusliivejä. – Kukaan ei putoa mereen minun talostani.

Jos ympärillä ei olisi ollut suolaa suuhun puhaltava merituuli ja pärskivä aallokko, olisin voinut nauraa tuolle viimeiselle.

Katselimme kauhun vallassa, kun Dunia tarkasteli verkon keinuntaa hetken ja lähti sitten päättäväisesti kiipeämään meidän luoksemme. Aallot välillä helpottivat työtä, välillä vaikeuttivat sitä. Kun aallot painoivat talot lähelle toisiaan, niiden väliin kiinnitetty verkko jäi roikkumaan hyvinkin syväksi pussiksi. Silloin Dunia

sai kiivetä köysikuopasta ylös ja joutui ponnistelemaan noustakseen melkein pystysuoraa verkkoa ylös. Vielä vaarallisemman näköistä oli, kun aallot heittivät talot kauemmaksi toisistaan ja verkko pamahti kireäksi. Dunia pysyi mukana kyydissä vain puristamalla kädet ja jalat tiukasti verkkoon kiinni. Näin villissä aallokossa etenemisen täytyi olla raskasta.

Annoin kiikarin takaisin Kaarina Kajanderille. En pystynyt katsomaan Dunian ponnistelua läheltä, kun en voinut tehdä mitään auttaakseni. Aallokko ei leppynt, lepoetkeä ei ollut. Mitä tekisimme, jos Dunia ei enää jaksaisikaan kiivetä?

Kajon mietteet olivat samankaltaiset.

– Duniaa on pakko lähteä vastaan, Kajo sanoi. – Jonkun pitää vetää hänet katolle. Hänellä on pian voimat lopussa.

Jos olisimme kulkeneet maantiellä, Kajo olisi ollut jo matkalla katolle ketteränä kuin apina. Nyt hänen silmänsä päylyivät veteen sen näköisenä että ymmärsin, ettei hän ehdottanut itseään.

Pitäisikö minun uskaltautua?

– Minä menen, Ruso sanoi. Hän laittoi aurinkolasit takaisin päähänsä ja lähti Duniaa vastaan. Heti Ruson lähdettyä tuulenpuuska tuntui tönäisevän meitä niin että saimme tarrautua kattoon kaikin voimin. Ymmärsin, että Kajo oli ollut oikeassa. Vaikka Dunia oli peloton ja liikkui verkossa tottuneesti, ei hänkään ollut tottunut merituuliin. Hän tarvitsisi varmasti apua, kun ponnistelisi itsensä verkosta Rapinalinnan katolle.

– Kuinkahan nopeasti tämä purjehtiminenkin alkaa tuntua meistä ihan normaalilta? Harto kysyi.

Hän oli olevinaan tosi rento, mutta hänen äänensä oli jännityksestä kimeä.

– Niin, muistatteko sinä päivänä kauan sitten, kun lähdimme merille, Kajo jatkoi Harton ajatusta.

– Se se vasta oli kaiken alkua, minä sanoin kohtalokkaasti ja sain kaikki nauramaan.

Huusiko Ruso Dunialle jotain? Oliko jokin pielessä?

Nauru katkesi kun höristelimme korviamme.

– Kun Rapinalinna ei vain yhtään kääntyisi, minä sanoin.

Nyt kun Rusokin oli verkon reunalla, merenkäynti vaikutti suorastaan ilkeältä.

– Luottakaa vain Rapinaan, se on hyvä paatti, rannikkolaivuri Kajander sanoi ja taputti kuistin kaidetta.
– Se pysyy hienosti laivaväylällä. Joko se on hyvin ohjelmoitu tai valmiiksi viisas. Taloksi se tietää ihan kunnioitettavan paljon merenkäynnistä.

Ruso auttoi Dunian verkosta katolle. Dunia lähti kiipeämään luoksemme hyvin kevyen oloisesti. Merituuli oli puhaltanut hänelle punaiset posket, mutta hän ei näyttänyt olevan suuresti uupunut tai jännittynyt. Ruso tuli hänen perässään ja näytti Duniaa pöllämystyneemältä.

– Näittekö, miten Dunian piti nousta se viimeinen nousu, Ruso aloitti. – Jalat edellä peruuttaen ja pää alaspäin! Ihan akrobatiahommia.

– Mikäs ulkoilmapiknik täällä on menossa, Dunia ärähti tuttuun tyyliinsä. Hän vilkaisi Kaarina Kajanderia, joka oli ojentanut miehelleen termospullon teetä.
– Ei meillä ole aikaa kaiken maailman hömpötyksiin. Alamme tiedonvaihtohommiin ihan välittömästi. Päämajaan ja heti!

Tornin turvaan päästyämme Kajo teki jotain, joka ällistytti meidät kaikki. Hän hymyili ja halasi Duniaa tervetuliaisiksi.

– Onneksi et pudonnut veteen, Kajo sanoi. – Olisit kauhistuttanut kaikki kalatkin ympäriltäsi.

Aloimme siirtyä tornin portaita alas, mutta minä näin, ihan sattumalta, miten Dunia hymyili.

3. MERIKARTTOJA JA SUUNNITELMIA

– Kenet te tunnente Lumilinnasta? Kakaiskaa kaikki ulos, Dunia sanoi ja katsoi tuimasti Kajoa ja Rusoa.

Istuimme kaikki Rimpisten vintillä. Sisälläkin aallokon keinutuksen tunki selkeästi.

– Tuuleeko täällä vai sanoitko Lumilinna? Kajo sanoi.

– Se valkoinen villitalo, joka suunnistaa kärjessä, Dunia sanoi kärsimättömästi. – Kyllä te sen tiedätte. Vilkutitte juuri siihen taloon ja sieltä vilkutettiin takaisin. Onko näillä tutuillanne tieto, mihin ollaan matkalla? Olemme kompassin mukaan menossa etelään päin. Ohjaako taloja joku, vai noudattavatko talot jotain kutsua?

Katselimme toisiamme. Miten Dunia oli saattanut ajatella tuota kaikkea?

– Siellä valkoisessa huvilassa ovat meidän isosisarukset Pilke ja Päivä, Ruso sanoi ylpeästi. – Mutta ei me

muuta tiedetä. Pitää päästä ensin jonnekin perille että voidaan jutella.

- Harmi, Dunia sanoi. - Tähän asti ehdin tämän ensimmäisen matkatunnin aikana. Jatketaan nyt kaikki tästä.

Dunia levitti lattialle paperin, jota me kaikki aloimme ahnaasti lukea.

Van Böökin seitsemän huvilaa

Rapinalinna - keltainen huvila

Hattaralinna - vaaleanpunainen huvila

Pilvilinna - sininen huvila

Lehvälinna - vihreä huvila

Lumilinna - valkoinen huvila

Hiekkalinna - okran värinen huvila

Syreenilinna - lilan värinen huvila

– Mistä sait selville kaikkien huviloiden nimet? Kajo kysyi.

– Kysyin. Morsetin. Käytin lippuviestejä, Dunia sanoi. – Hassu kysymys. Jos olet lähdössä salaiseen tehtävään viiden uuden joukon kanssa, kai heihin pitää tutustua, että heitä voi johtaa.

– Tunti, Onerva sanoi. – Sinä teit kaiken tämän tunnissa.

Hän alkoi nauraa hihittää. Merelle lähtemisen jännitys ja kaiken outous loiskivat yli, ja hetken aikaa kika timme kaikki Duniaa lukuun ottamatta.

– Hei mille te nauratte? Dunia lopulta kysyi. – Tämä hän oli ihan perus.

Tämä sai meidät nauramaan entistä kovempaa. Ruso kietaisi Dunian kainaloonsa, ja tämäkin alkoi lopulta nauraa. Meni aikaa että vakavoiduimme. Kello soi päivälliselle.

Tuntui hassulta istua keittiössä kuin olisi joku tavallinen tiistai. Miten saattoi lusikoida jotain linssikeittoa, kun ikkunan ulkopuolella loiski meri! Voitelin leipiä pikkusisaruksilleni ja mietin, että juuri tätä villitalossa asuminen tarkoitti. Meidän täytyi päästää irti kaikesta totutusta. Nyt meidän piti olla purjehtivan talon kyydissä, vaikkei tiennyt, minne olimme matkalla.

Päivällinen oli myrskyisä. Viisilapsisessa perheessä oli ahdasta kaikkialla. Taisto ja Toivo mököttivät, heistä oli epäreilua, etteivät he saaneet leikkiä kuistilla entiseen malliin. Saimme pojat rauhoittumaan, kun lupasimme jalosti lahjoittaa heille talon viimeiset hyväkärkiset tussit, jotka olimme saaneet Onervan kanssa koulutöiden tekemiseen.

Mielialani kohosi, kun laivuri Kajander, Siimes ja Koot tulivat keittiöön neuvonpitoon ruuan jälkeen. Laivuri Kajander toi mukanaan isoja merikarttoja, jotka hän levitti pöydälle. Hänen arvionsa vahvisti Dunian tuoman tiedon.

– Talot olivat matkalla suoraan etelään, mutta äsken talot kääntyivät niin, että nyt suuntaamme lounaaseen päin. Jos sama suuntima pysyy, saavutamme Viron rannikon joidenkin tuntien sisällä, Kajander sanoi.

Aikuiset kumartuivat karttojen puoleen ja tutkivat niitä hartaan hiljaisuuden vallitessa.

– Kajander, mihin tästä voi seilata? isä kysyi viisaasti.

– Vaikka minne, kaikkialle sinne minne meri vie, Kajander vastasi. – Viron eteläosiin, ja jos siitä jatketaan niin Latviaan, vaikka Riikaan, jos käännyimme Riianlahdelle, tai jos emme, Liettuaan. Jos käännyimme lisää länteen, voimme päätyä Ruotsin hallinnassa

olevalle Gotlannin saarelle. Jos matkamme jatkuu suoraan etelään, Liettuan jälkeen tulee vastaan Puolan isoja satamia kuten Gdansk.

Isä huokasi selvästi turhautuneena.

– Eli meillä ei ole aavistustakaan, isä sanoi.

– Villitalon perusteet, osa yksi, minä totesin.

Kajander alkoi nauraa hohottaa ja Toinenkoo antoi minulle ylävitosen.

Kun villitalot olivat lähteneet liikkeelle, olimme vain kiltisti kyydissä.

4. UNI KERTOO TEHTÄVÄN

Meren myrskyssä ympärillä näin maailman hienoimman unen.

Samaan aikaan kaikissa villitaloissa näkymätön käsi piirsi kirjaimet talon seiniin: Tulkaa ulos.

Tulkaa ulos! Kirjoitus alkoi soida ikkunanpielissä, tärinä latioissa, se herätti kaikki vielä unillaan olijat.

Me heräsimme siihen kutsuun, me villitalojen asukkaat. Kuljimme talojen ulko-ovista pihalle, siristelimme silmiämme kirkkaassa päivänpaisteessa ja yritimme ymmärtää sitä uutta maailmaa, johon meidät oli tuotu. Olimme rantautuneet vanhanaikaiseen satamaan, josta nousivat liki taivaaseen asti suuret kiviset portaat. Kivisen portaikon takana kimalsi kultainen kaupunki.

Tervetuloa, Suomen villitaloväki, sanoi ääni. Tästedes kutsun teidät kokoon ja villitalot tuovat teidät luokseni aina, kun vaara uhkaa. Olette nukkuvat sankarit, jotka nousevat oikaisemaan vääryyksiä kaikkialla, jossa teitä tarvitaan.

Ensimmäinen tehtävänne liittyy takaa-ajajiinne. Vihollisenne muodostaa vakavamman uhkan kuin mitä nyt ajattelette. Vertailkaa tietojanne. Jos vihollinen onnistuu siinä, mitä se tavoittelee, sen keksinnöt uhkaavat ensin Suomen, sitten koko maailman lasten vapautta. Te olette ainoat, jotka voitte nousta tätä uhkaa vastaan. Edessä on taistelu. Kerätkää voimia, harjoitelkaa, etsikää teitä varten jätetyt viimeiset työvälineet. Talot vievät teidät perille, kun olette valmiit. Tällä kertaa ne eivät kuljeta teitä turvaan, vaan kohti pimeyttä, johon teidän täytyy tuoda valo.

Seuraavaksi ääni puhui suoraan minulle.

Tomtom, sinä olet Rapinalinnan villitaloratsastaja. Opeta Rusolle lisää ratsastamisen taitoa. Sinua tarvitaan muissa taloissa. Sinun täytyy auttaa muiden huviloiden lapsia löytämään vielä nukkuvat erityisyydet.

Böökismit? minä kysyin.

Tuntui pelottavalta keskeyttää niin juhlava ääni, mutta oli pakko. Mitä jos saisin ohjeita, josta en käsittänyt mitään.

Ääni alkoi nauraa hekottaa ja se varmisti sen, että todella näin unta.

Böökismit. Se on teidän sananne asioille, jotka olen rakentanut teitä varten. Joitain asioita on vielä löytämättä. Ne kaikki pitää herättää ja ottaa käyttöön. Vain niiden avulla te voitte valmistautua taisteluun, joka odottaa edessäpäin.

Ohhoh, ok, sanoin. Aikamoista.

Eikä siinä kaikki, ääni jatkoi.

Sinun harteillasi lepää raskas taakka, raskain kaikista kokoon kutsutuista. Sinä olet etsimässä jotain, jota ei vielä ole. Sinun täytyy tehtävän niin vaatiessa hylätä muut ja mennä kohti tuntematonta. Olet uuden etsijä, peloton yksinäinen ritari. Sinun rohkeutesi varassa on tämän taistelun voitto.

Kiitos selvennyksestä, minä sanoin. Tehtävä on kyllä hyvin selitetty. Ihan eri juttu on, olenko niin urhea ja nokkela kuin mitä tehtävä minulta vaatii.

Olet sinä, ääni sanoi.

Vielä kysymys, uskaltauduin sanomaan. Jos minä olen Tomtom, uuden etsijä ja peloton yksinäinen ritari, kuka sinä olet?

Oi mahtavaa, ääni sanoi. Ajattelin että tämä uni on niin juhlava, ettei kukaan uskaltaisi kysyä.

Esittäydyn mielelläni.

Kimaltavasta kaupungista tuli hahmoja, jotka alkoivat laskeutua kivisiä portaita sataman suuntaan, meidän luoksemme.

Minä olen van Böök, sanoi silinteripäinen mies, joka loikki kivisiä portaita ketterästi nilkkainkengillään.

Minä olen van Böök, sanoi vaalea nainen helmihapsu-iltapuvussa.

Minä olen van Böök, sanoi verkkariasuinen mies, joka näytti tekevän porrastreeniä.

Minä olen van Böök, sanoi kaksoisolentoni, nokikasvoisen menneisyyden Tomtom lehdenjakajan hattu päässään.

Minä olen van Böök, sanoi seremoniatunikaan pukeutunut kimaltava olento.

Kivisiä portaita tulvi alas väkeä, eri ikäisiä, ihmisiä kaikista maailman kolkista, kaikista ajoista.

Kuka heistä oli oikea van Böök, keksijä ja villitalojen rakentaja? Mitä tämä tarkoitti?

5. PERILLÄ

Heräsin hiljaisuuteen. Jokin oli muuttunut. Kääntelin päätäni ja kuuntelin yön pimeyttä. En kuullut mitään. Silloin ymmärsin: en kuullut myöskään merta. Olimme tasaisella maalla. Olimme saapuneet jonnekin. Jonnekin perille. Odottiko meitä unen kultainen kaupunki?

En voinut enää estää itseäni. Puin hupparin pyjaman päälle. Nirskutin ikkunan auki ja vilkaisin ulos. Ei ollutkaan yö vaan kalpea aamuhämärä. Laskeuduin köysitikkaita kuistille. Kaikki villitalot olivat kerääntyneet ympärillemme. Olimme pienellä kallioisella saarella. Pimeän aikaan, kun vedet olivat jo yöstä pikimustat, villitalot olivat kahlanneet rantaan.

Saari oli pimeänä, missään ei ollut sähkövaloja tai asutusta. Alle kilometrin päässä häämötti toinen, isompi saari. Rantatörmän lähellä oli katajia, ja keskempänä